

ATMOTERM® S.A.

Inteligentne rozwiązania aby chronić środowisko

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Gdański Obszar
Metropolitalny

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Dla rozwoju infrastruktury i środowiska

Dokumenty strategiczne UE i Polski dotyczące polityki energetyczno - klimatycznej

Gdański Obszar Metropolitalny 2015

Projekt "Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego," współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

www.atmoterm.pl

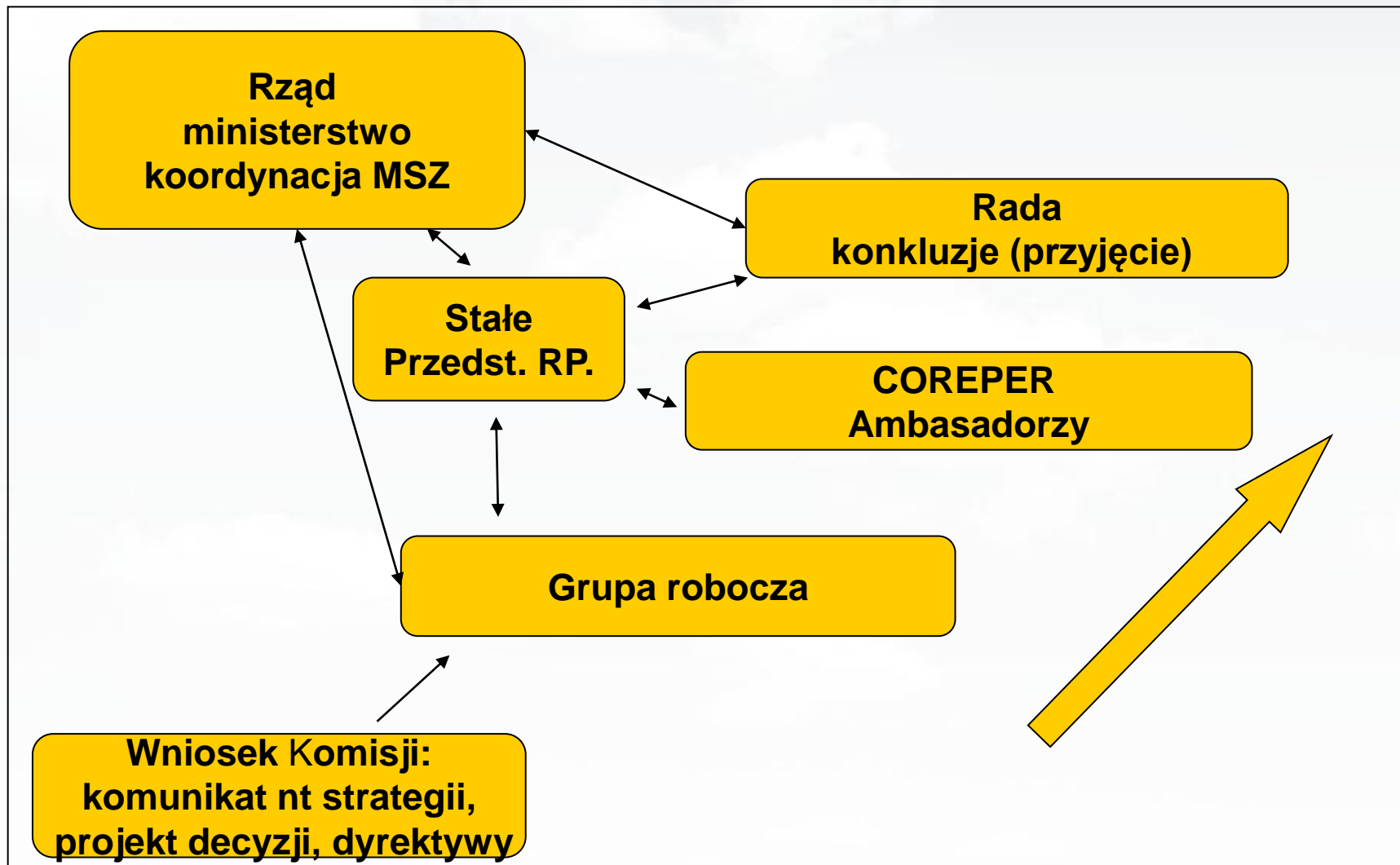
- Ustalić wspólną politykę
- Spowodować realizację jej przez państwa członkowskie (instrumenty m. in.: prawne, finansowe – wspierające i karne)
- Skoordynować działania we wszystkich sektorach i państwach członkowskich (stale jeszcze niepełna integracja)
- Ocenic możliwości skutki (różne z p. widzenia całej UE i poszczególnych państw członkowskich)
- Monitoring postępu (Europejski Semestr - przeglądy)

- OMC (otwarta metoda koordynacji)
- Peer review
- Europejski semestr
- Regulacje prawne (z restrykcjami)

- Strategia ogólna – problem, kierunek – RADA (EUROPA 2020)
- Strategia sektorowa (np. 7EAP) – identyfikacja problemów – RADA
- Studia problemu (identyfikacja, propozycja rozwiązania, ocena skutków z włączeniem kosztów zewnętrznych) – KOMISJA
- Przyjęcie kierunku rozwiązania – (decyzja polityczna) - RADA

Do tego etapu decyzje Rady na zasadach konsensusu

- Propozycja regulacji – inicjatywa legislacyjna - KOMISJA
- Procedura ustawodawcza najczęściej – „zwykła” („współdecydowania”) RADA + PE (poza wyjątkami określonymi w Traktacie głosowanie większością kwalifikowaną)

- Strategia Europa 2020
- Strategia zrównoważonego rozwoju UE (2001/2005/2009)
- Projekt wiodący Strategii Europa 2020 – Europa efektywnie wykorzystująca swoje zasoby
- Plan działań nt zasobooszczędnej Europy
- Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: „zero odpadów” dla Europy
- Mapa drogowa do 2050 do niskoemisyjnej gospodarki
- Mapa drogowa do 2050 w zakresie energetyki
- Pakiet „czysta energia”
- Konkluzje Rady (23/24.10.2014r.) – cele do 2030 r.
- VII Plan działań w zakresie ochrony środowiska (EAP)
- Pakiet „czyste powietrze dla Europy”
- Strategia UE w zakresie rtęci
- Plan działań na rzecz eko-innowacji + ETAP
- Polityka przemysłowa UE
- Horyzont 2020
- Wieloletnie ramy finansowe na lata 2014-2020 – Umowa partnerstwa

https://www.slaskie.pl/STRATEGIA/strat_G.pdf

ZRÓWNOWAŻONA EUROPA DLA LEPSZEGO ŚWIATA

Cel - realizacja Strategii Lizbońskiej „... *stać się najbardziej konkurencyjną i dynamiczną, opartą na wiedzy gospodarką świata, zdolną do zrównoważonego rozwoju gospodarczego zapewniającego więcej lepszych miejsc pracy i spójność socjalną*”.

Definicja cytowana przez SZR „... *to rozwój zapewniający realizację potrzeb obecnego pokolenia bez wywierania negatywnego wpływu na zdolność przyszłych pokoleń do spełnienia ich potrzeb*”
(Brundtland 1987)

Przegląd: - 2005, 2009

Zagadnienia:

- Zmiany klimatyczne i czysta energia
- Zrównoważony transport
- Zrównoważona produkcja i konsumpcja
- Ocena zasobów naturalnych i gospodarowania nimi
- Zdrowie publiczne
- Integracja społeczna, demografia i migracja
- Wyzwania w zakresie globalnego ubóstwa i zrównoważonego rozwoju
- Edukacja
- Badania i rozwój
- Instrumenty finansowe

Priorytety:

- Rozwój inteligentny: rozwój oparty na wiedzy i innowacjach
- Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej
- Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu

Wybrane cele: 3 x 20 (1x30), 3% PKB na badania i rozwój

Zrównoważony rozwój Zielony rozwój Gospodarka cyrkulacyjna

Wykorzystać wyzwania ekologiczne do wzrostu gospodarczego

Strategia EUROPA 2020 (2)

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju
sprzyjającego włączeniu społecznemu

Zatrudnienie

R&D / Innowacje

Zmiany klimatyczne/
energia

Edukacja

Ubóstwo/
wykluczenie
społeczne

7 wiodących inicjatyw

Unia
Innowacji

Młodzież
w ruchu

Europejska
agenda
cyfrowa

Europa
efektywniej
korzystająca
z zasobów

Polityka
przemysłowa
w erze
globalizacji

Program
na rzecz
nowych
umiejętności
i zatrudnienia

Europejski
program
walki
z ubóstwem

Plan działań
gospodarki
niskoemisyjnej
2050

Europejski
plan
efektywności
energetycznej
2020

Plan działań
w zakresie
energetyki
2050

Plan działań
na rzecz
Europy
efektywniej
korzystającej
z zasobów

Komunikat
w sprawie
strategii
różnorodności
biologicznej

Biała Księga
w sprawie
przyszłości
Transportu

Wspólna
Polityka Rolna

Wspólna
Polityka
Rybołówstwa

- **„Europa efektywnie korzystająca z zasobów” – projekt na rzecz uniezależnienia wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, modernizacji transportu oraz propagowania efektywności energetycznej;”**

- Wzrost zużycia paliw kopalnych (20 x w XX w.)
- Wzrost wydobycia zasobów materialnych (34 x w XX w.)
- W UE zużycie surowców – 16 Gg/os. 6 Gg – odpady i 3Gg składowane
- Rosnące koszty surowców (wyczerpywanie zasobów, zmienność cen)
- Wzrost zapotrzebowania na surowce mineralne, metale, energetyczne, a także na zasoby ryb, drewna, wody
- Wzrost presji na zasoby środowiskowe: gleby, biomasę, czyste powietrze i różnorodność biologiczną, zagrożenia dla klimatu. 60% światowych ekosystemów zdegradowanych

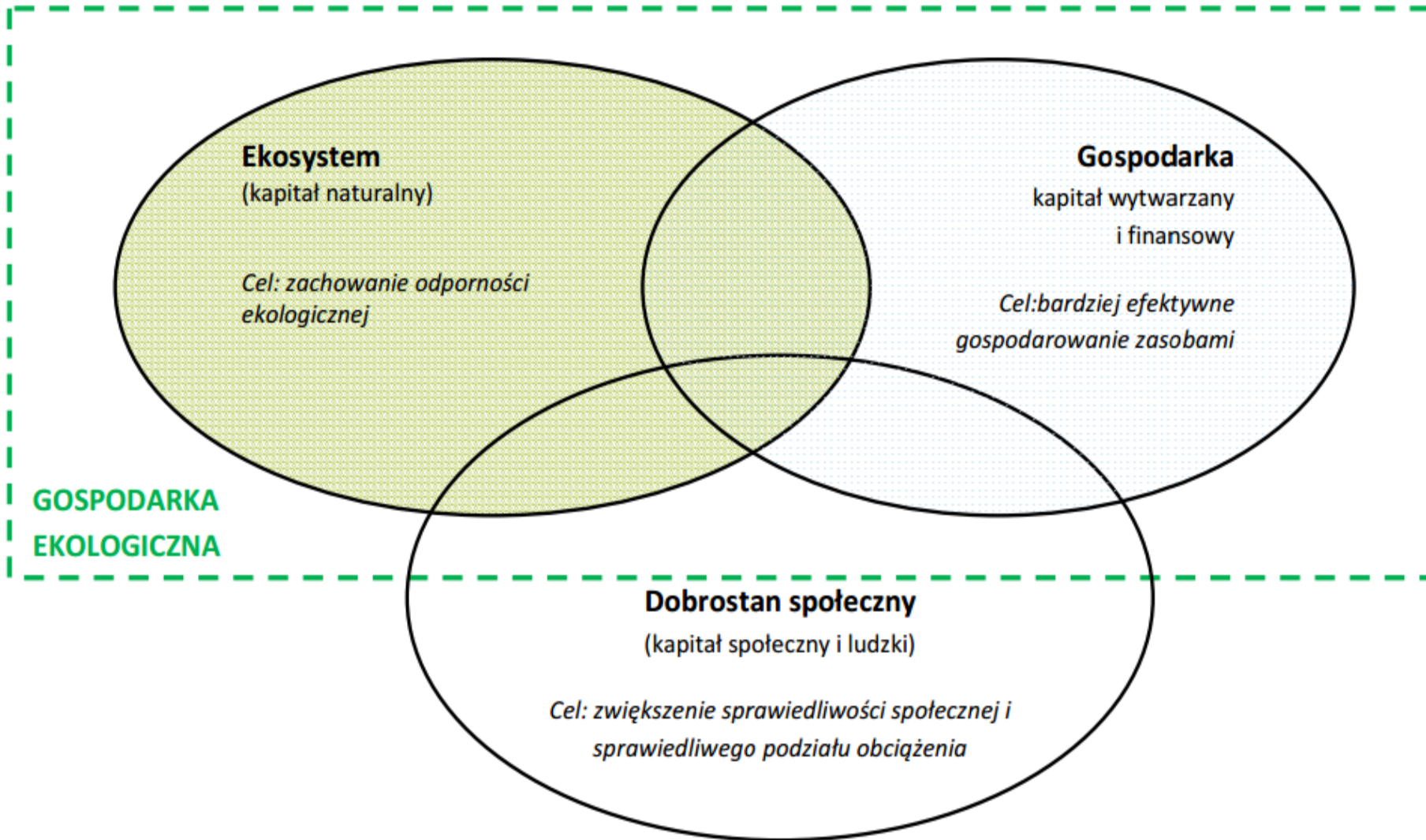
Przy obecnym tempie rozwoju będzie potrzeba drugiej planety do zaspokojenia potrzeb wg obecnych ambicji

Światowa Rada Biznesu stwierdza, że do 2050 roku powinno się zwiększyć efektywność wykorzystania zasobów 4 do 10 razy

Zwiększona efektywność wykorzystania zasobów – korzystne dla przedsiębiorstw i gospodarki

- Komunikat Komisji E. (KOM(2011)571 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0571:FIN:PL:PDF>)

Plan działań nt zasobooszczędnej Europy*(2)

- **Zrównoważona konsumpcja i produkcja**
- **Przekształcanie odpadów w zasoby**
- **Wspieranie badań i innowacji**
- **Szkodliwe dotacje i określenie właściwej ceny**
- **Funkcje ekosystemów**
- **Różnorodność biologiczna**
- **Minerały i metale**
- **Woda**
- **Powietrze**
- **Grunty i gleby**
- **Zasoby morza**
- **Kluczowe sektory**
- **Kwestie żywności**
- **Usprawnienia w sektorze budownictwa**
- **Zapewnienie efektywnej mobilności**

Ma uzupełniać 7 EAP

Koncentrować się na usuwaniu barier uniemożliwiających efektywną gospodarkę zasobami

Cele średnio i długoterminowe osiągnięcia efektywnego gospodarowania zasobami w stosunku do zasadniczych dziedzin: energetyki, transportu, zmian klimatu, przemysłu, towarów, rolnictwa, rybołówstwa, różnorodności biologicznej i rozwoju regionalnego w zakresie:

- **Przekształceń gospodarki** (efektywne bodźce do najbardziej zasobooszczędnych produktów, innowacji, oszczędności energii, odpady = zasoby, zielona reforma podatków),

cd...

- **Kapitału (wartości) środowiska i usług ekosystemów** (kapitał i funkcje ekosystemów - właściwie oszacowanie i uwzględnienie, zatrzymana utrata bioróżnorodności, zwiększona efektywność wykorzystania surowców, minerałów, metali, poprawa jakości powietrza i wód)
- **Kluczowych sektorów** (wprowadzenie zrównoważonych zasad produkcji i konsumpcji, obniżenie o 20% wykorzystania zasobów w łańcuchu produkcji żywności, zwiększenie efektywności gospodarowania zasobami w budownictwie, zwiększenie efektywności transportu)
- **Zarządzania i monitorowania** (integracja na wszystkich szczeblach polityk: finansowania, inwestycji, badań naukowych i innowacji aby uzyskać spójność i efekty synergii)

Problem:

Model linearny:

weź – zużyj - wyrzuć

odpady zawierają wiele cennych surowców – problem ich bezpiecznego składowania – zajmowane coraz większe obszary na składowanie

Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: „zero odpadów” dla Europy (2)

Komunikat Komisji E. (COM(2014)398)

Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: „zero odpadów” dla Europy (3)

Komunikat Komisji E. (COM(2014)398)

Podstawowe kierunki

- Opracowanie sprzyjających ram polityki
- Modernizacja polityki dotyczącej odpadów i jej celów: wykorzystanie odpadów jako zasobów
- Ustalenie celu w zakresie zasobooszczędności

Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: „zero odpadów” dla Europy (4)

Komunikat Komisji E. (COM(2014)398)

Opracowanie sprzyjających ram polityki

- **Projekty i innowacje na rzecz gospodarki cyrkulacyjnej:**
  - **Wykorzystanie Horyzont 2020,**
  - Zacieśnieni partnerstwa w celu wspierania polityki badań i innowacji,
  - Opracowanie modeli dla produktów i usług (spójniejsza polityka produktowa, rozszerzenie dyrektywy nt ekoprojektowania, kryteria dla zasobooszczędności dla produktów),
  - Przestrzeganie kaskadowości w wykorzystaniu biomasy,
- **Odblokowanie inwestycji w rozwiązania zasobooszczędne:**
  - Działania w kierunku innowacyjnych instrumentów finansowych (m. in. rachunkowość, warunki skrajne dla przedsiębiorstw, obligacje),
  - **Opracowanie wytycznych odnośnie zamówień publicznych, monitoringu uzyskania celu 50% Zielonych Zamówień Publicznych,**
- **Wykorzystanie działań przedsiębiorstw i konsumentów – wspieranie MSP:**
  - Projekt pilotażowy oznaczania śladu środowiskowego – do 2016,
  - Zapoczątkowanie współpracy na szeroką skalę w wykorzystaniu funduszy UE na rzecz gospodarki cyrkulacyjnej (Horyzont 2020, fundusze strukturalne),
  - Działania partnerstwa europejskiego na rzecz produktywności zasobów,
  - Wspieranie działań na rzecz tworzenia miejsc pracy, informacyjnych i edukacyjnych,
  - Wspieranie wymiany najlepszych praktyk

Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: „zero odpadów” dla Europy (5)

Komunikat Komisji E. (COM(2014)398)

Modernizacja polityki dotyczącej odpadów i jej celów: wykorzystanie odpadów jako zasobów (efekty: w 2030 -zaspokojenie zapotrzebowania na surowce - 10-40%, ograniczenie emisji GHG o 40%)

- **Określenie wartości docelowych dla odpadów do 2030 r.:**
  - 70% odpadów komunalnych ponownie wykorzystanych lub recyklingowanych,
  - Recykling odpadów opakowaniowych 20030 – 80%, 2020 – 60%,
  - Od 2050 zakaz składowania odpadów podlegających recyklingowi oraz biod.
  - Rozwój rynku dla surowców wtórnych (kryteria zmiany statusu odpadów),
  - Zmiana metody obliczeń recyklingu,
- **Uproszczenie i lepsze wdrożenie prawodawstwa:**
  - Rozwiązać problem pokrywających się wartości docelowych dla odpadów,
  - Uprościć obowiązki sprawozdawcze,
  - Zezwolić PC na zwolnienie MŚP transportujących małe ilości odpadów z wymogów uzyskania zezwoleń,
  - Wprowadzić roczną sprawozdawczość za pośrednictwem jednego punktu i ujednolicić w UE
  - Zobowiązać PC do stworzenia komputerowych systemów monitorowania
  - Stworzyć mechanizm wczesnego ostrzegania – realizacji celów,
  - Ustanowić minimalne warunki operacyjne producentów i odpowiedzialności,
  - Propagować wg hierarchii zapobieganie, ponowne wykorzystanie, recykling odpadów.

Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: „zero odpadów” dla Europy (6)

Komunikat Komisji E. (COM(2014)398)

Modernizacja polityki dotyczącej odpadów i jej celów: wykorzystanie odpadów jako zasobów (cd)

- **Rozwiązanie szczególnych problemów związanych z odpadami:**
- Ograniczenie odpadów wyrzucanych do morza o 30% do 2020 (w odniesieniu do 10 najczęściej znajdowanych na plażach),
- Stymulowanie rynków odpadów z recyklingu z budowy i rozbiórki,
- Ograniczenie odpadów żywnościowych o 30% do 2025,
- Opracować odpowiedni system rejestracji odpadów niebezpiecznych,
- Wprowadzenie zakazu składowania odpadów z tworzyw sztucznych od 2025,
- Opracowanie ram polityki odnośnie fosforu (nawozy, żywność, woda, odpady)

Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: „zero odpadów” dla Europy (7)

Komunikat Komisji E. (COM(2014)398)

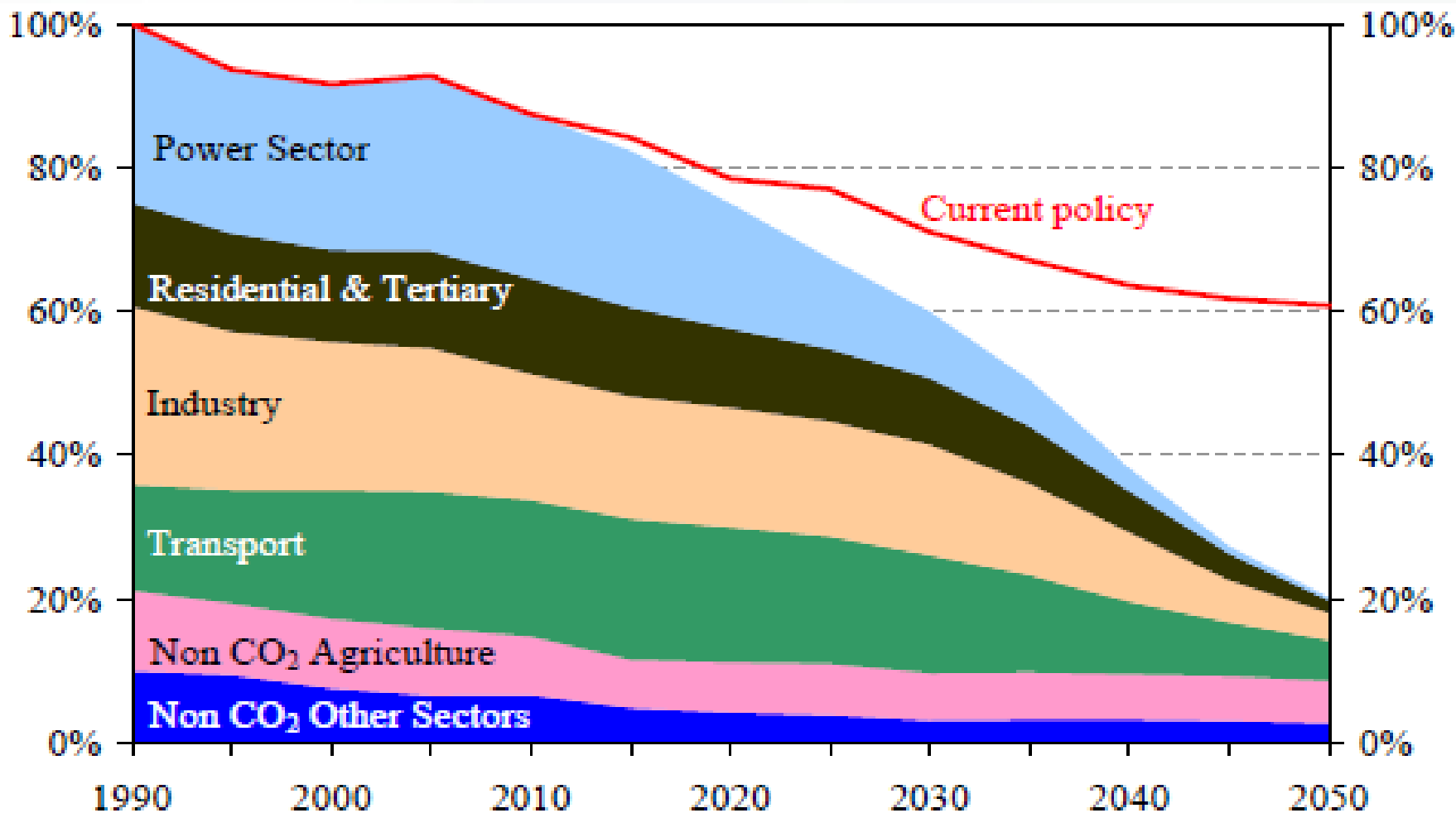
Ustalenie celu w zakresie zasobooszczędności

Wg Europejskiej Platformy Efektywnego Gospodarowania Zasobami (EPEGZ) polityka „bau” przyniesie wzrost produktywności o 15% w latach 2014-2030) – można uzyskać: 30% = zysk: + 3,9% PKB, Przemysł +630 mld EUR/rok.

- Uwzględnić zalecenia Europejskiej Platformy w sprawie głównego celu (jw.) wraz z wynikami trwającego przeglądu Strategii Europa 2020,
- Udoskonalic wskaźniki monitorowania zużycia zasobów w zakresie zasobooszczędności,
- Zacieśnić współpracę krajowych urzędów statystycznych w celu ustalenia , w ramach europejskiego systemu statystycznego metody obliczania konsumpcji surowców na poziomie krajowym.

Mapa drogowa do niskoemisyjnej gospodarki [KOM(2011) 112]

Cel: redukcja emisji o 80-95% do 2050 r. (w stos. do 1990r.)

Inteligentne rozwiązania aby chronić środowisko

Mapa drogowa do 2050 w zakresie energetyki (nieprzyjęta przez Radę)

Tendencje:

- Dekarbonizacja możliwa i b. opłacalna niż kont. obecnej polityki,
- Większe koszty inwestycyjne, ale mniejsze paliw,
- Energia el. będzie odgrywać większą rolę niż obecnie,
- Ceny en. el. będą rosły do 2030, a potem malały,
- Wydatki gosp. dom. będą rosły: 2030 + 16%, 2050 + 15%,
- Oszczędzanie energii - podstawowy czynnik,
- Zwiększenie udziału OZE – 2050 – 55%,
- CCS, jeżeli będzie zastosowane praktycznie to 24% (scen. z en. Jądrową) i 32% (bez),
- Istotna rola węgla jeżeli rozwinię się CCS
- En. jądrowa do 15% (szczeg. bez CCS) – najtańsza energia,
- Decentralizacja systemów,
- Internalizacja kosztów en., ale eliminacja ubóstwa energetycznego.

Pakiet „czysta energia”

- Redukcje emisji o 40% przy pomocy ETS i non-ETS. Zobowiązania dla krajów będą rozdzielone „równomiernie”
- Udział OZE – 27% bez narzucenie obowiązków państwom członkowskim
- Efektywność energetyczna – instrumenty realizacji i cele będą rozpatrzone w ramach przeglądu dyrektywy o efektywności energetycznej
- **Reforma ETS – wprowadzenie od 2021 r. rezerwy stabilności, opóźnienie sprzedaży 900 mln uprawnień (back loading)**
- Konkurencyjna, bezpieczna energia po przystępnych celach???
- Nowy system zarządzania od 2030 r. oparty o krajowe plany na rzecz konkurencyjnej, bezpiecznej i trwałej energii – w uzgodnieniu z Komisją.

(Rada 20-21.03.2014 – nieprzyjęła)

- Redukcja emisji gazów cieplarnianych o 40% (ETS + non ETS),
- Poprawa efektywności energetycznej o 27% (bez narzucania państwom celów obowiązkowych),
- Uzyskanie 27% udziału energii odnawialnej (bez narzucania państwom celów obowiązkowych),

- w stosunku do 1990 r.

Wizja: osiągnięcie celu – zielonej gospodarki, w tym ochrona zdrowia obecnego i przyszłych pokoleń

- Mapa drogowa CO₂ – redukcja 80-95% do 2050 r,
- Wprowadzić efektywne i opłacalne (dla UE) instrumenty,
- Ochrona zdrowia – ocena ryzyka,
- Zatrzymanie utraty bioróżnorodności,
- Uwzględnianie wartości usług ekosystemów,
- Uwaga skupiona na środowisku miejskim (powietrze),
- Adaptacja do zmian klimatu,
- Zielona reforma podatków,
- Promocja ekoinnowacji,
- W ocenie oddziaływania uwzględnienie cyklu życia produktów,
- Wykorzystanie partnerstwa p-p

VI EAP

Strategia tematyczna ochrony powietrza (CAFE)

Dyrektywa CAFE – wariant częściowy

Dylemat: ochrona zdrowia – kryzys – better regulation

Kierunki:

- Ochrona zdrowia
- Środowisko miejskie
- Transport
- Pułapy emisji
- Egzekucja prawa

Przegląd dyrektywy CAFE – Pakiet „czyste powietrze”

Korzyści z wprowadzenia pakietu 40 mld EUR/rok po roku 2030, koszt realizacji pakietu **3,4 mld EUR /rok**.

Przekroczenia norm w 21 krajach, wszczęte postępowania – 21 krajów

Pakiet:

- **Nowy Program czystego powietrza dla Europy** z propozycją środków dla poprawy jakości powietrza w krótkim terminie oraz cele do 2030 r.
- **Rewizja Dyrektywy pułapowej** (zmiana protokołu z Goetenborga do Konwencji LRTAP)
- **Propozycja nowej dyrektywy nt redukcji emisji zanieczyszczeń ze średniej wielkości instalacji 1-50 MW**

6 priorytetów:

- czyste technologie produkcji,
- zrównoważone budownictwo,
- czyste pojazdy,
- rynek bioproduktów,
- kluczowe technologie,
- inteligentne sieci energetyczne.

Program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji.

Nadrzędny cel – zrównoważony rozwój.

Program skupia się na następujących wyzwaniach:

- zdrowie, zmiany demograficzne i dobrostan,
- bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo, badania morskie i gospodarka ekologiczna,
- bezpieczna, ekologiczna i efektywna energia,
- inteligentny, ekologiczny i zintegrowany transport,
- działania w dziedzinie klimatu, efektywna gospodarka zasobami i surowcami,
- integracyjne, innowacyjne i bezpieczne społeczeństwa.

- Ekologizacja gospodarki - ograniczeniem kosztów środowiskowych - efektywne wykorzystanie zasobów, przyczyniając się do wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy.
- Ochrona różnorodności biologicznej – kapitału naturalnego – wkład w realizację trwałego wzrostu gospodarczego.
- Uwzględnianie polityki ochrony środowiska we wszystkich ważnych instrumentach finansowych UE, w tym w: polityce spójności, polityce rolnej, morskiej, rybołówstwa, badań i innowacji oraz w programach pomocy zewn.
- Przewiduje się też wykorzystanie specjalnego instrumentu na rzecz środowiska i działań w dziedzinie klimatu LIFE+

Wieloletnie ramy finansowe 2014-2020 [mld EUR] Propozycja KE [COM(2011)500]

MULTIANNUAL FINANCIAL FRAMEWORK (EU-27)

(EUR million - 2011 prices)

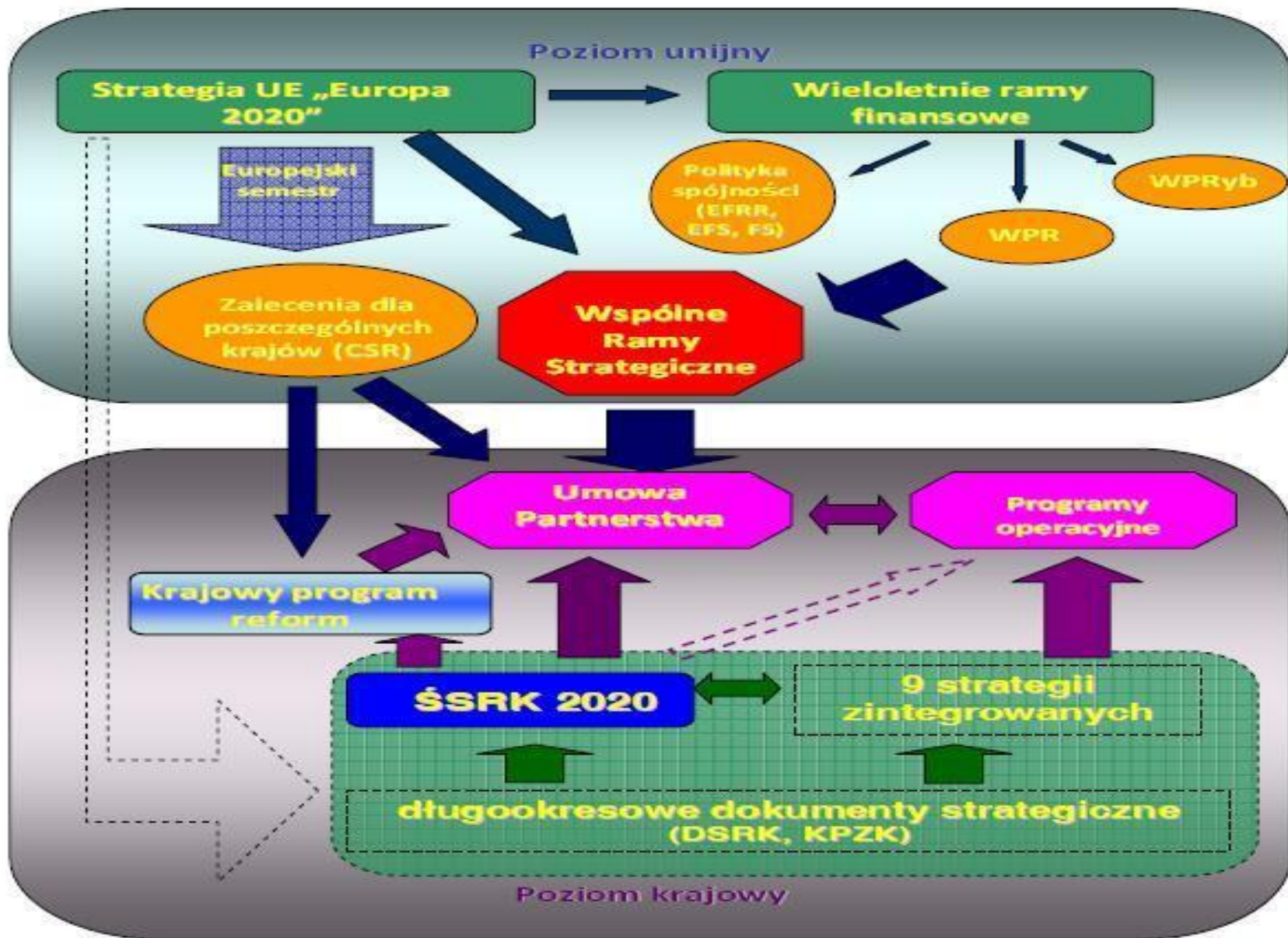
COMMITMENT APPROPRIATIONS	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2014-2020
1. Smart and Inclusive Growth	64.696	66.580	68.133	69.956	71.596	73.768	76.179	490.908
of which: Economic, social and territorial cohesion	50.468	51.543	52.542	53.609	54.798	55.955	57.105	376.020
2. Sustainable Growth: Natural Resources	57.386	56.527	55.702	54.861	53.837	52.829	51.784	382.927
of which: Market related expenditure and direct payments	42.244	41.623	41.029	40.420	39.618	38.831	38.060	281.825
3. Security and citizenship	2.532	2.571	2.609	2.648	2.687	2.726	2.763	18.535
4. Global Europe	9.400	9.645	9.845	9.960	10.150	10.380	10.620	70.000
5. Administration	8.542	8.679	8.796	8.943	9.073	9.225	9.371	62.629
of which: Administrative expenditure of the institutions	6.967	7.039	7.108	7.191	7.288	7.385	7.485	50.464
TOTAL COMMITMENT APPROPRIATIONS	142.556	144.002	145.085	146.368	147.344	148.928	150.718	1.025.000
as a percentage of GNI	1,08%	1,07%	1,06%	1,06%	1,05%	1,04%	1,03%	1,05%
TOTAL PAYMENT APPROPRIATIONS	133.851	141.278	135.516	138.396	142.247	142.916	137.994	972.198
as a percentage of GNI	1,01%	1,05%	0,99%	1,00%	1,01%	1,00%	0,94%	1,00%
OUTSIDE THE MFF								
Emergency Aid Reserve	350	350	350	350	350	350	350	2.450
European Globalisation Fund	429	429	429	429	429	429	429	3.000
Solidarity Fund	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	7.000
Flexibility instrument	500	500	500	500	500	500	500	3.500
Reserve for crises in the agricultural sector	500	500	500	500	500	500	500	3.500
ITER	886	624	299	291	261	232	114	2.707
GMES	834	834	834	834	834	834	834	5.841
EDF ACP	3.271	4.300	4.348	4.407	4.475	4.554	4.644	29.998
EDF OCT	46	46	46	46	46	46	46	321
Global Climate and Biodiversity Fund	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
TOTAL OUTSIDE THE MFF	7.815	8.583	8.306	8.357	8.395	8.445	8.416	58.316
TOTAL MFF + OUTSIDE MFF	150.371	152.585	153.391	154.725	155.739	157.372	159.134	1.083.316
as a percentage of GNI	1,13%	1,13%	1,12%	1,12%	1,11%	1,10%	1,09%	1,11%

Cele tematyczne Umowy Partnerstwa w zakresie ochrony środowiska:

- Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach (CT4)
- Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem (CT5)
- Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów (CT6)
- Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej (CT7).

20% funduszy UE – na cele klimatyczne

Powiązanie dokumentów strategicznych UE i Polski

Inteligentne rozwiązania aby chronić środowisko

Podstawowe dokumenty, po reformie dokumentów strategicznych [Polska 2030]

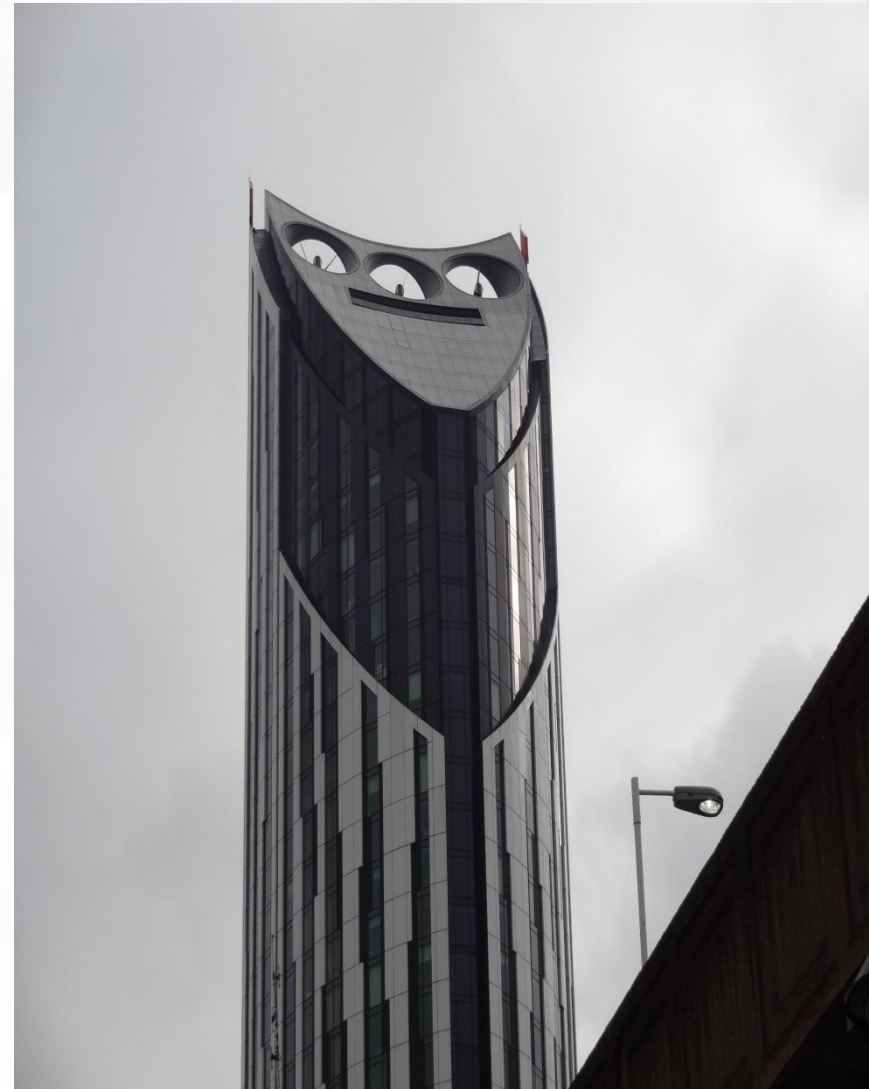
Inteligentne rozwiązania aby chronić środowisko

Główne cele:

- Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce
- Poprawę jakości i dostępności edukacji
- Podniesienie konkurencyjności nauki
- Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki
- Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska
- Rozwój wykorzystania potencjału terytorialnego
- Stworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego

Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym.

Wybrane mierniki osiągnięcia celów KPZK 2030 odnoszą się m.in. do jakości środowiska, w tym wód i powietrza oraz odpadów.

Cele:

- Przejście od administracji do zarządzania rozwojem,
- Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej,
- Wzrost wydajności gospodarki,
- Zwiększenie innowacyjności gospodarki,
- Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko,
- Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Poprawa stanu środowiska,
- Adaptacja do zmian klimatu,
- Zwiększenie efektywności transportu,
- Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju
- Integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko 2014 r.

Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

1.1 Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin

1.2 Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody

1.3 Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna

1.4 Uporządkowanie zarządzania przestrzenią

Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię

2.1 Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii

2.2 Poprawa efektywności energetycznej

2.3 Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych

2.4 Modernizacja sektora elektroenergetyki zawodowej, w tym przygotowania do wprowadzenia energetyki jądrowej

2.5 Rozwój konkurencji na rynkach paliw i energii oraz umacnianie pozycji odbiorcy

2.6 Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii

2.7 Rozwój energetyki na obszarach podmiejskich i wiejskich

Cel 3. Poprawa stanu środowiska

3.1 Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki

3.2 Racjonalne gospodarowanie odpadami i w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne

3.3 Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki

3.4 Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych

3.5 Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy

- Polityka Energetyczna Polski do 2030 r.
- Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej
- Krajowy Plan działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych
- Drugi Krajowy Plan Działań Dotyczący Efektywności Energetycznej
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014
- IV Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków
- Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku
- Dokumenty strategiczne województw, powiatów, gmin:
  - strategie rozwoju,
  - programy ochrony środowiska
  - studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
  - założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
  - inne

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Gdański Obszar
Metropolitalny

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Dla rozwoju infrastruktury i środowiska

- *Dziękuję za uwagę!*

Dr inż. Jacek Jaśkiewicz

ATMOTERM S.A.

tel. 661-426-661

e-mail: jaskiewicz@atmoterm.pl

Projekt "Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego,, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko